

Про внесення змін до Положення про  
ботанічний сад Національного лісотехнічного  
університету України загальнодержавного значення

Відповідно до статті 5 Закону України "Про природно-заповідний фонд  
України",

**НАКАЗУЮ:**

1. Внести зміни до Положення про ботанічний сад загальнодержавного значення Національного лісотехнічного університету України, затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 09.06.2010 № 237, виклавши його у новій редакції, що додається.

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Вільдмана І.Л.

**Міністр**

**Е.А. Ставицький**

**ПОГОДЖЕНО:**

Заступник Міністра

І. Вільдман

Управління організаційно-аналітичного  
забезпечення діяльності Міністра

Юридичний департамент

Відділ документального забезпечення  
та роботи із зверненнями громадян

Г. Зеленіна

Департамент охорони природних ресурсів  
та екомережі

М. Томахін

Департамент заповідної справи

І. Іваненко

Департамент заповідної справи  
Відділ державного управління  
природно-заповідним фондом

Ярмош, 09/3  
206-30-82

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Наказ Міністерства охорони  
навколишнього природного  
середовища України від 09.06.2010 № 237  
(у редакції наказу Мінприроди  
\_\_\_\_\_ № \_\_\_\_\_ )

**ПОЛОЖЕННЯ  
ПРО БОТАНІЧНИЙ САД ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ  
НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ**

**2012**

## 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ботанічний сад загальнодержавного значення Національного лісотехнічного університету України (далі – Ботанічний сад) створений відповідно до постанови Ради Міністрів України від 22.02.1991 № 33, із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 584.

1.2. Ботанічний сад входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення та використання.

1.3. Загальна площа Ботанічного саду встановлена відповідно до постанови Ради Міністрів України від 22.02.1991 № 33 і складає 22,7 гектара.

Розпорядженням Львівської міської Ради народних депутатів від 03.12.1993 № 1424 "Про надання Державному ботанічному саду Українського державного лісотехнічного університету земельної ділянки на вул. Кульпарківській під декоративний розсадник" Ботанічному саду надано в постійне користування земельну ділянку площею 3,35 гектара, що не входить до складу природно-заповідного фонду (Державний акт на право постійного користування землею ЛВ 30705001, зареєстровано від 16.02.1994 №11).

1.4. Територіально Ботанічний сад знаходиться у м. Львові по вул. Генерала Чупринки, 103 – 6,2 гектара (зелені насадження – 4,7 гектара), вул. Ольги Кобилянської, 1 – 1 гектар (зелені насадження – 0,65 гектара), по вул. Землеробній (вул. Кульпарківській) – 3,35 гектара та у с. Страдч Яворівського району Львівської області – 15,5 гектара.

1.5. Ботанічний сад є структурним підрозділом Національного лісотехнічного університету України (далі – НЛТУ України).

1.6. Ботанічний сад у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про природно-заповідний фонд України", "Про наукову і науково-технічну діяльність", іншими законами України та нормативно-правовими актами, Проектом організації території Ботанічного саду НЛТУ України та цим Положенням.

Завдання, науковий профіль, особливості природоохоронного режиму і характер функціонування Ботанічного саду визначається в цьому Положенні.

1.7. Межі Ботанічного саду встановлюються в натурі, оформляються відповідними знаками та інформаційними матеріалами, наносяться на відповідні планово-картографічні матеріали територіальних органів Держземагентства та землекористувача, відображаються у відповідних формах статистичної звітності з кількісного обліку земель (форма № 6-зем) та землевпорядній документації, обов'язково враховуються при реконструкції та розвитку прилеглих територій.

Територія і режим Ботанічного саду враховуються усіма організаціями, установами і підприємствами різних форм власності при розробці усіх видів проектно-планувальної документації (схем, генеральних планів тощо).

1.8. Землекористувач несе повну відповідальність за належне утримання території Ботанічного саду та встановленого режиму її охорони.

1.9. Юридична адреса Ботанічного саду: вул. Генерала Чупринки, 103, м. Львів, 79057.

## **2. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ**

2.1. Ботанічний сад створено з метою збереження, вивчення, акліматизації, розмноження в спеціальних умовах представників рідкісних і типових видів місцевої і світової флори, а також створення, поповнення та збереження ботанічних колекцій, ведення наукової, навчальної і еколого-освітньої роботи.

2.2. Основними завданнями Ботанічного саду є:

збереження та поповнення в штучних умовах колекцій генофонду живих рослин місцевої й світової флори, особливо рідкісних та унікальних;

проведення науково-дослідних робіт з проблем охорони біорізноманіття, інтродукції та акліматизації, розмноження й ефективного використання рослин;

ведення навчальної та освітньо-виховної роботи з питань ботаніки, екології, охорони природи, селекції, рослинництва, декоративного садівництва і ландшафтної архітектури;

ведення первинного обліку кадастрових відомостей про колекційний фонд Ботанічного саду та флористичного різноманіття інших об'єктів природно-заповідного фонду.

## **3. УПРАВЛІННЯ**

3.1. Юридичною особою Ботанічного саду є НЛТУ України, який відповідно до законодавства є його спеціальною адміністрацією (далі – адміністрація).

Відповідно до Закону України "Про природно-заповідний фонд України" Ботанічний сад є науково-дослідною природоохоронною установою.

Керівництво науковою, навчальною, господарською та природоохоронною діяльністю Ботанічного саду здійснює його директор. Директор призначається та звільняється з посади наказом ректора НЛТУ України за погодженням з Мінприроди відповідно до законодавства.

Директор несе відповідальність за діяльність Ботанічного саду, забезпечує дотримання заповідного режиму, збереження і охорону території та об'єктів Ботанічного саду під час здійснення організаційно-господарської та іншої діяльності.

3.2. Директор Ботанічного саду:

забезпечує виконання завдань Ботанічного саду, зазначених у пункті 2.2;

представляє Ботанічний сад в органах державної влади, місцевого самоврядування та судових органах, а також, підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності, у тому числі міжнародних;

здійснює керівництво науковою та організаційно-господарською діяльністю;

вирішує кадрові питання, контролює дотримання правил внутрішнього розпорядку;

забезпечує дотримання фінансово-кошторисної дисципліни;

у межах своєї компетенції видає відповідні розпорядження, які є обов'язковими до виконання;

визначає функціональні обов'язки працівників Ботанічного саду;

здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

3.3. Структура, штатний розпис, кошторис доходів та видатків Ботанічного саду входять в структуру, штатний розпис, кошторис доходів та видатків НЛТУ України, що затверджується в установленому порядку.

3.4. Для вирішення науково-технічних проблем у Ботанічному саду створюється науково-технічна рада (далі – НТР), в яку входять провідні наукові співробітники і спеціалісти Ботанічного саду, інших наукових установ та місцевих органів влади. Головою НТР є директор Ботанічного саду. Положення та персональний склад НТР затверджує ректор НЛТУ України за погодженням з Мінприроди.

3.5. Виробничі, трудові й соціально-економічні відносини адміністрації з працівниками Ботанічного саду регулюються законодавством шляхом укладання колективного договору.

3.6. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування в межах їх повноважень беруть участь в управлінні територією Ботанічного саду, сприяють у виконанні поставлених завдань.

#### **4. СТРУКТУРА, РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА**

4.1. Для забезпечення необхідного режиму охорони та ефективного використання територія Ботанічного саду може поділятися на такі зони:

експозиційна – призначена для проведення екскурсій та лекцій, ознайомлення відвідувачів з біорізноманіттям рослинного світу, а також прогулянок, її відвідування дозволяється в порядку, що встановлюється адміністрацією ботанічного саду;

наукова – призначена для розміщення та поповнення колекцій, експериментальних ділянок, проведення наукових та науково-дослідних робіт, селекції, акліматизації та інтродукції, на відвідування її мають право лише співробітники Ботанічного саду у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків, а також спеціалісти інших установ з дозволу адміністрації;

заповідна – призначена для збереження ділянок природного походження, на яких спостерігається найбільша концентрація рідкісних, червонокнижних видів місцевої флори, відвідування її забороняється, крім випадків, коли воно пов'язано з проведенням наукових спостережень;

адміністративно-господарська – призначена для розміщення службових та господарських приміщень, здійснення господарської діяльності.

4.2. Зонування території Ботанічного саду проводиться відповідно до законодавства.

4.3. На території Ботанічного саду забороняється будь-яка діяльність, що не пов'язана з виконанням безпосередніх завдань Ботанічного саду та така, що загрожує збереженню колекційного фонду, а саме:

будь-яке будівництво, не пов'язане з діяльністю Ботанічного саду;

будь-які роботи, що зможуть привести до зміни гідрологічного режиму території;

проїзд усіх видів транспорту без перепустки, виданої адміністрацією університету НЛТУ;

вигул тварин;

катання на велосипедах, ковзанах, лижах, санях, інші дії, що можуть завдати шкоди колекціям рослин;

збір або знищення окремих рослин, їх квітів та плодів, будь-яке пошкодження дерев та чагарників, газонів, квітників тощо;

влаштування місць відпочинку (за винятком спеціально відведених місць), розведення вогнищ тощо;

забруднення та засмічення території Ботанічного саду.

4.4. Для збереження і поповнення колекційних насаджень, проведення науково-дослідних робіт на території Ботанічного саду відповідно до Проекту організації його території та вимог законодавства дозволяється:

використання природних ресурсів згідно з Положенням про ботанічний сад та Проектом організації його території у межах лімітів, установлених Мінприроди;

проведення всіх видів робіт, пов'язаних з реконструкцією існуючих і створенням нових експозиційних насаджень і генофондових колекцій рослин за проектами і планами, затвердженими адміністрацією та згідно з Проектом організації території;

проведення, на підставі наукового обґрунтування та погодження в установленому порядку санітарних рубок;

проведення заходів із захисту рослин й інших заходів в експозиційних і колекційних насадженнях та на інших експериментальних ділянках у відповідності до законодавства, інструкцій, рекомендацій та інших нормативних документів;

ремонт існуючих і прокладання нових водопровідних мереж, зливних каналів, каналізації, теплотрас, кабелів;

науково-просвітницька і екскурсійно-туристична діяльність;

будівництво, у встановленому порядку, відповідно до Проекту організації території Ботанічного саду будинків і споруд, необхідних для виконання Ботанічним садом покладених на нього завдань.

4.5. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Ботанічного саду здійснюється на підставі дозволів, виданих уповноваженими на те органами державної влади, в порядку, передбаченому законодавством, у межах лімітів, установлених Мінприроди.

4.6. Охорона території Ботанічного саду покладається на службу його охорони, що входить до складу служби державної охорони природно-заповідного фонду України або на позавідомчу воєнізовану охорону НЛТУ України, що діє на підставі даного Положення та вимог законодавства.

Службу державної охорони Ботанічного саду (далі – служба держохорони) очолює директор Ботанічного саду. Працівники служби держохорони здійснюють свою діяльність відповідно до Положення про службу державної охорони природно-заповідного фонду України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.07.2000 №1127.

4.7. Охорона Ботанічного саду включає систему правових, організаційних, економічних, матеріально-технічних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, відтворення та використання його рослинного світу відповідно до вимог природоохоронного законодавства України.

4.8. Служба держохорони відповідно до покладених на неї завдань:

- здійснює охорону природних комплексів Ботанічного саду;
- здійснює охорону диких тварин і місць їх перебування у межах Ботанічного саду;
- забезпечує порядок використання природних ресурсів;
- забезпечує додержання вимог щодо відвідування територій та об'єктів;
- попереджує пошкодження деревних та інших насаджень внаслідок антропогенного та іншого впливу;
- здійснює заходи щодо запобігання виникненню, поширенню пожеж, інших надзвичайних ситуацій та ліквідації;
- інформує відповідні державні органи про надзвичайні ситуації;
- забезпечує реалізацію заходів з профілактики та захисту природних комплексів від шкідників і хвороб у межах Ботанічного саду;
- підтримує у належному стані межові та охоронні знаки, інформаційні аншлаги, кварталні та ділянкові стовпи, а також протипожежні споруди;
- здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

4.9. Повноваження та соціально-правовий захист посадових осіб служби держохорони Ботанічного саду визначаються відповідно до законодавства.

4.10. У своїй діяльності служба держохорони Ботанічного саду через відповідні структури адміністрації взаємодіє з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, іншими природоохоронними органами, громадськими організаціями.



4.11. Місцеві державні адміністрації, виконавчі органи місцевого самоврядування сприяють охороні території Ботанічного саду, збереженню та відновленню колекцій рослин, корінних деревостанів, природного ландшафту.

4.12. Порушення природоохоронного законодавства України у межах Ботанічного саду тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно із законодавством України.

4.13. Державний контроль за додержанням режиму території Ботанічного саду здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

4.14. Громадський контроль за додержанням режиму охорони території Ботанічного саду здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

## **5. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ**

5.1. Наукова діяльність на території Ботанічного саду проводиться з метою розробки наукових основ збереження, відтворення і використання рослинних ресурсів та особливо цінних ботанічних об'єктів.

5.2. Наукова діяльність включає:

проведення наукових досліджень;

здійснення фонових екологічних моніторингу;

участь в екологічних, регіональних, державних, міжнародних програмах тощо;

формування фондів наукових матеріалів (поповнення гербарних і колекційних матеріалів, фонотек, ценотек тощо);

видання наукових публікацій, монографій, посібників, збірників, підручників тощо.

5.3. Наукові дослідження в Ботанічному саду проводяться за такими напрямками:

відтворення біологічної різноманітності рослинного світу, розробка наукових основ її охорони, особливо рідкісних та зникаючих видів рослин;

опрацювання теоретичних і практичних питань інтродукції та акліматизації рослин;

дослідження фізіолого-біохімічних особливостей інтродуцентів та розробка методів їх резистентності;

вивчення методів захисту інтродукованих рослин від шкідників і хвороб;

розробка наукових основ декоративного садівництва і ландшафтної архітектури;

вивчення генетичних і фізіолого-біохімічних аспектів стійкості рослин до техногенних факторів забруднення навколишнього середовища;

створення баз даних на ЕОМ про колекційні фонди рослин, рідкісні рослини регіону їх еколого біологічні особливості, комп'ютеризація інших ботанічних досліджень.

5.4. Для проведення наукових досліджень в Ботанічному саду здійснюються такі заходи:

проводяться роботи по збереженню і поповненню колекції;  
створюються експериментальні ділянки, розсадники, шкільки, цільові лабораторії, гербарій;

проводяться експедиції для вивчення рослин і збагачення колекційних фондів;

створюється обмінний насінневий фонд, здійснюється обмін, продаж і купівля насіння, живих рослин;

проводяться наукові конференції, наради, школи, семінари тощо;  
видаються наукові праці, каталоги насіння рослин та інші публікації, пов'язані з науковою роботою Ботанічного саду.

5.5. Основні напрями наукових досліджень Ботанічного саду визначаються адміністрацією, координуються Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, НАН України та Мінприроди.

Плани науково-дослідних робіт Ботанічного саду включаються до тематичного плану НДР НЛТУ України.

Наукове керівництво виконанням науково-дослідних робіт здійснюється в установленому порядку, передбаченому законодавством.

5.6. Наукові дослідження на території Ботанічного саду можуть здійснюватися іншими науково-дослідними установами і організаціями на основі спільних програм і планів науково-дослідних робіт та спеціальних угод між цими установами і організаціями з адміністрацією.

5.7. Науковий підрозділ Ботанічного саду веде первинний облік кадастрових відомостей щодо його території та об'єктів.

5.8. Основною формою узагальнення наукових досліджень та спостережень на території Ботанічного саду є опублікування наукових праць, каталогів, довідників, делектусів та заключних звітів про виконані науково-дослідні роботи у встановленому порядку.

## **6. НАВЧАЛЬНА ТА ОСВІТНЬО-ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ**

6.1. Ботанічний сад є навчальною базою для студентів НЛТУ України, інших вузів, учнів ліцеїв, коледжів, училищ, шкіл, слухачів курсів підвищення кваліфікації, а також регіональним центром поширення екологічних знань, освіти і виховання населення.

6.2. У Ботанічному саду проводиться освітньо-виховна робота серед населення з метою поширення екологічних та природоохоронних знань. Для цього використовуються колекції живих рослин, створюються спеціальні експозиції, кутки або музеї природи, прокладаються пізнавальні маршрути територією, видається науково-популярна література, путівники, буклети та інші видання, організуються лекції, семінари, виступи в пресі, на радіо й телебаченні.

6.3. Еколого-освітня робота на території Ботанічного саду здійснюється шляхом:

ведення пропагандистської діяльності;

співробітництва з різними установами, організаціями природоохоронного спрямування, в тому числі з навчальними закладами; співпраці з громадськими, державними та міжнародними еколого-освітніми організаціями; створення природознавчого музею; організація масових еколого-освітніх заходів тощо.

## **7. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ФІНАНСУВАННЯ ТА ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ**

7.1. Майно Ботанічного саду складають основні фонди, а також інші матеріальні цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі адміністрації.

7.2. Майно Ботанічного саду є державною власністю і закріплюється за ним на праві оперативного управління. Ботанічний сад володіє, користується і розпоряджається вказаним майном, вчиняючи щодо нього дії, що не суперечать законодавству і цьому Положенню.

7.3. Земля, основні фонди, інше державне майно не можуть бути предметом застави.

7.4. Списання державного майна з балансу може здійснюватись Ботанічним садом тільки в порядку, передбаченому законодавством.

7.5. Збитки, заподіяні Ботанічному саду внаслідок порушення його майнових прав юридичними і фізичними особами, відшкодовуються в установленому порядку, в т.ч. за рішеннями суду.

7.6. Фінансування витрат на утримання і розвиток Ботанічного саду здійснюється відповідно до законодавства за рахунок державного бюджету України через адміністрацію. Для фінансування можуть залучатися кошти місцевих бюджетів, позабюджетних і благодійних фондів, кошти підприємств, установ, організацій та громадян.

У разі необхідності проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню матеріально-технічної бази Ботанічного саду, можуть виділятися додаткові кошти.

7.7. Кошти (в тому числі в іноземній валюті), одержані від наукової, природоохоронної, туристично-екскурсійної, рекламно-видавничої, фінансово-господарської та іншої діяльності, яка не суперечить цільовому призначенню Ботанічного саду, не підлягають вилученню, а використовуються для здійснення заходів щодо охорони, утримання і розвитку Ботанічного саду та збільшення обсягів науково-дослідних робіт за погодженням з адміністрацією.

7.8. Адміністрація несе відповідальність згідно з законодавством: за порушення договірних зобов'язань, кредитно-розрахункову і податкову дисципліну, якість продукції та інші вимоги та правила здійснення господарської діяльності, за достовірність результатів досліджень, висновків і рекомендацій.

7.9. Адміністрація в установленому порядку може встановлювати плату за відвідування території Ботанічного саду, за погодженням із спеціально уповноваженими державними органами.

7.10. Ботанічний сад звільняється від плати за землю відповідно до законодавства та йому встановлюються пільги щодо оподаткування.

7.11. Матеріально-технічне забезпечення наукової, господарської та природоохоронної діяльності Ботанічного саду проводиться через адміністрацію.

## **8. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО**

8.1 Ботанічний сад бере участь у міжнародному співробітництві з актуальних проблем збереження, використання і розвитку ботанічних садів, в обміні рослинним матеріалом, науковою інформацією, в проведенні наукових конференцій, симпозіумів, спільних експедицій, у видавничій діяльності тощо.

## **9. ЗВІТНІСТЬ І КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ**

9.1. Адміністрація здійснює оперативний та бухгалтерський облік результатів діяльності Ботанічного саду, веде статистичну звітність, порядок ведення яких визначається законодавством.

9.2. Ботанічний сад звітує про свою діяльність перед НЛТУ України та відповідними органами державної виконавчої влади.

9.3. Контроль за діяльністю Ботанічного саду здійснює НЛТУ України та спеціально уповноважені органи державної виконавчої влади відповідно до законодавства України.

## **10. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ ТЕРИТОРІЇ**

10.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу території Ботанічного саду проводиться відповідно до законодавства.